

ВІДГУК

офіційного опонента – Заслуженого юриста України, доктора юридичних наук, професора Сербина Руслана Андрійовича на дисертацію Василенка Євгенія Миколайовича на тему: «Адміністративно-правові гарантії законності діяльності Державного бюро розслідувань», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

1. Ступінь актуальності обраної теми

Функціонування Державного бюро розслідувань як ключового правоохоронного органу, що займається розслідуванням тяжких та особливо тяжких злочинів, пов'язане зі складним завданням – поєднанням максимальної ефективності роботи та неухильного дотримання принципів законності. У демократичній правовій державі законність є основоположною умовою функціонування державних інституцій. Однак, посилення викликів, що постають перед Державним бюро розслідувань у контексті боротьби зі злочинністю та корупцією, часто призводить до ризику переваги ефективності над законністю, що загрожує правам і свободам громадян.

Актуальність дослідження Василенка Євгенія Миколайовича на тему: «Адміністративно-правові гарантії законності діяльності Державного бюро розслідувань» обумовлена також тим, що відсутність чіткої системи контролю та адміністративно-правових гарантій законності може призвести до порушень прав людини, свавільних дій посадових осіб чи непрозорості діяльності Бюро. Це, у свою чергу, підриває легітимність діяльності Державного бюро розслідувань як державного органу в очах суспільства та не відповідає принципам верховенства права. З огляду на це, важливим є удосконалення законодавчого та процедурного забезпечення функціонування Державного бюро розслідувань, зокрема щодо контролю за діяльністю його працівників, внутрішнього регулювання дисципліни та створення дієвих механізмів превенції порушень.

Ще однією складовою актуальності дослідження Василенка Євгенія Миколайовича є необхідність врахування зарубіжного досвіду та адаптації найкращих практик функціонування правоохоронних органів у сфері гарантування законності їхньої діяльності. У країнах з усталеними

демократичними традиціями та розвиненою системою контролю правоохоронні органи працюють на основі прозорих механізмів, які забезпечують баланс між ефективністю й дотриманням правових та етичних норм.

Особливе значення дослідження Василенка Євгенія Миколайовича набуває у контексті сучасних викликів, що стоять перед українською державою. В умовах євроінтеграції та реформування правоохоронної системи України забезпечення прозорості та законності діяльності Державного бюро розслідувань є не лише внутрішнім питанням, а й міжнародним зобов'язанням. Громадськість та міжнародні партнери очікують, що Державне бюро розслідувань працюватиме у суворій відповідності до норм закону, дотримуючись прав людини та прозорих процедур. Відтак, дослідження Василенка Євгенія Миколайовича є вагомим науковим кроком на шляху до побудови сучасної правоохоронної системи.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна

Дисертаційна робота вирізняється системним підходом до досліджуваного об'єкта, її структура складається з вступу, трьох розділів, висновків, а також списку використаних джерел та додатків. Така побудова повністю відповідає меті та завданням дослідження, що дає можливість послідовно розглядати всі визначені автором питання. Переконливість наукових положень, викладених у дисертації, підтверджується глибоким аналізом наявних джерел у сфері права та методології.

Слід підкреслити обґрунтованість висновків, зроблених автором, які базуються на використанні цілого комплексу наукових методів і підходів. Достовірність і теоретична обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у роботі, забезпечується чітко визначеною метою, завданнями дослідження та логічною побудовою матеріалу.

Мета роботи полягала в тому, щоб на основі загальної теорії адміністративного права, формально-юридичного аналізу нормативного базису

та практики діяльності суб'єктів правоохоронної системи, визначити сутність, особливості та напрямки вдосконалення адміністративно-правових гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань. Виходячи з аналізу основної частини дисертації, мета дисертаційної роботи в ході виконання дослідження була досягнута, а дисертація є завершеною науковою кваліфікаційною працею.

Структура дисертаційної роботи дозволила автору повно охопити предмет дисертаційного дослідження.

Емпіричну базу дисертації становлять звітні дані та статистика правоохоронних органів України (Державного бюро розслідувань, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, прокуратури), а також дані із Єдиного державного реєстру судових рішень.

Джерельна база дослідження викликає позитивні враження, особливо варто відзначити широкий спектр використаних зарубіжних літературних джерел, та, зокрема, нових наукових досліджень, що свідчить про ретельне опрацювання проблеми, високий рівень наукової підготовки автора та його зрілість як дослідника.

У вступі розкрито актуальність теми дослідження, встановлено її зв'язок із науковими програмами, планами, тематиками та грантами; визначено мету й завдання роботи; окреслено об'єкт і предмет дослідження; розкрито використані методологічні підходи; підкреслено наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів; надано інформацію про апробацію матеріалів дослідження, а також описано структуру та обсяг роботи.

Розділ 1 «Загальна характеристика гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань» містить чотири підрозділи, у яких сформовано функціональну сутність законності в діяльності правоохоронного органу – Державного бюро розслідувань.

Розділ 2 «Організація здійснення окремих напрямків реалізації гарантій законності в діяльності Державного бюро розслідувань» містить три підрозділи,

у яких розкрито різні форми контролю як основного інструменту забезпечення законності в діяльності Державного бюро розслідувань.

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення процедурної складової реалізації гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань» містить два підрозділи, у яких визначено зарубіжний досвід та новітні напрямки вдосконалення практичної діяльності Державного бюро розслідувань.

Завершується робота досить розгорнутими висновками, у яких на основі загальної теорії адміністративного права, формально-юридичного аналізу нормативного базису та практики діяльності суб'єктів правоохоронної системи, визначено сутність, особливості та напрямки вдосконалення адміністративно-правових гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань.

3. Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій

Враховуючи ключові досягнення даного дисертаційного дослідження, слід зазначити, що за характером і змістом розкритих питань, дисертація є першим монографічним дослідженням адміністративно-правових гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань, в результаті здійснення якого запропоновано низку новітніх висновків, рекомендацій та напрямків вдосконалення адміністративно-правового регулювання процедурної діяльності Державного бюро розслідувань.

Аналіз наукового дослідження дає підстави стверджувати, що основні положення та висновки, винесені автором на захист, мають значний ступінь наукової новизни. Дисертаційне дослідження включає обґрунтовані та концептуальні наукові висновки, які або доповнюють існуючі наукові позиції, або пропонують нові підходи до вирішення проблем, пов'язаних з вдосконаленням адміністративно-правового регулювання процедурної складової реалізації гарантій законності діяльності правоохоронних органів України. Елементи наукової новизни сформульовані чітко, їх кількість та відповідність кваліфікаційним вимогам відповідають нормативним стандартам.

4. Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що результати роботи спрямовані на оптимізацію діяльності правоохоронних органів України, та можуть бути надалі використані в таких сферах:

- науково-дослідній роботі – щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання процедурної складової реалізації гарантій законності діяльності правоохоронних органів України;

- законотворчій сфері – для розроблення та вдосконалення адміністративного законодавства у сфері діяльності Державного бюро розслідувань;

- освітньому процесі – щодо підготовки навчальних та практичних посібників, та викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми теорії адміністративного права» для здобувачів вищої освіти.

Отже, дисертаційна робота має високу практичну цінність, та є частиною загальної концепції функціонування правоохоронної системи України.

5. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації

Представлення результатів наукової роботи Василенка Євгенія Миколайовича на тему: «Адміністративно-правові гарантії законності діяльності Державного бюро розслідувань» є цілком достатнім. Кількість та якість публікацій, їх обсяг, а також повнота розкриття наукових положень і змісту дисертації повністю відповідають вимогам, встановленим Міністерством освіти і науки України. Усі зазначені публікації всебічно висвітлюють ключові наукові положення дисертації.

Науково-практичні конференції, на яких здійснювалась апробація дисертаційного дослідження, а також характер статей дисертанта, що відображають основні положення та результати дослідження, переконливо

свідчать про належний рівень апробації дисертації, яка є самостійним науковим дослідженням, що має завершений характер.

Ознайомлення з текстом дисертації дозволяє зробити висновок, що її структура та зміст повністю відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України. У тексті роботи чітко відображені основні наукові положення, зміст, результати та висновки проведеного дослідження.

6. Питання для дискусійного обговорення та недоліки дисертаційної роботи щодо її змісту та оформлення

У роботі залишаються окремі аспекти, які потребують подальшого обговорення та деталізації, як з точки зору змісту, так і оформлення, зокрема:

1. У роботі замало даних щодо використання соціологічного методу як основи для виявлення практичних проблем реалізації адміністративно-правових гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань та рівня суспільної довіри до правоохоронної системи.

2. Результати дослідження слід було б впровадити у законотворчу сферу для розроблення та вдосконалення адміністративного законодавства у сфері діяльності Державного бюро розслідувань.

3. Потребує додаткового обґрунтування авторська позиція щодо виділення саме контролю в окремих другий розділ роботи, адже у підрозділі 1.4 автором розкрито широку систему інших видів гарантій законності діяльності Державного бюро розслідувань.

4. Відзначаючи важливість підрозділу 3.1 щодо аналізу зарубіжного досвіду реалізації гарантій законності в діяльності правоохоронних органів, недостатньо визначеною є позиція автора щодо найбільш вдалої зарубіжної моделі для адаптації в діяльність Державного бюро розслідувань.

5. Недостатньо уваги автора приділено внутрішнім питанням взаємодії правоохоронної системи як специфіки у діяльності Державного бюро розслідувань, при чому, як напрямок удосконалення дану сферу виділено.

Разом з тим, ці зауваження, переважно рекомендаційного характеру, жодним чином не знижують загальну позитивну оцінку якості виконаної роботи.

7. Загальні висновки

Теоретичні висновки та наукові положення, які містяться в дисертаційній роботі Василенка Євгенія Миколайовича на тему «Адміністративно-правові гарантії законності діяльності Державного бюро розслідувань», демонструють внутрішню узгодженість та відображають значний особистий внесок автора у розвиток юридичної науки. Обґрунтований і системний підхід до аналізу проблем, актуальність обраної тематики, зважене поєднання теоретичних аспектів та практичних прикладів, чіткість і ясність викладу, а також обґрунтованість наукових висновків свідчать про високий науковий рівень проведеного дослідження та його значну практичну цінність.

Автореферат дисертації повністю відображає зміст роботи, охоплюючи ключові наукові положення та результати дослідження. Актуальність обраної теми, рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота висвітлення в опублікованих роботах цілком відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України.

Основні висновки та наукові положення роботи сформульовані автором на основі власних досліджень та практичного досвіду. Матеріал дослідження представлено комплексно, логічно послідовно та системно, що дозволило автору повністю розкрити зміст обраної теми та успішно вирішити поставлені завдання. Автор дотримався всіх норм законодавства щодо авторського права та надав достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методи досліджень і джерела інформації.

Отже, дисертаційне дослідження Василенко Євгеній Миколайович на тему «Адміністративно-правові гарантії законності діяльності Державного бюро розслідувань» виконане на належному науково-теоретичному рівні, є актуальною науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані

висновки, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для науки, та відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, що пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, заслуговує на високу оцінку, а дисертант – Василенко Євгеній Миколайович заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –

Заслужений юрист України,

доктор юридичних наук, професор,

начальник Головного управління

Національної поліції в Луганській області

Руслан СЕРБИН